

[Elisabeth Bruun Olesen]

grundlag fik SiD en rekordstor dom: 20 mill. kr. Det var ikke, fordi Arbejdsretten fandt det bevist, at forbundet havde styret konflikten, men alene fordi formanden offentligt udtrykte sin politiske opfattelse af, at man burde organisere sig i enhedsfagbevægelsen. Det vil sige, at organisationsrepræsentanters blotte udtalelser til pressen i dag er tilstrækkeligt til at medføre en bod i millionklasse, samtidig med at arbejdsgivere, borgerlige personer og politikere kan sige, hvad de vil. De kan kommentere og påstå de mest uhyrlige ting om en igangværende strejke uden risiko. Det kan en fagforeningsformand ikke.

Fremskridtspartiet ønsker organisationsfrihed, siger de; det er ikke erstatningens størrelse, de er ude efter, men princippet. I den forbindelse vil jeg gerne have konkretiseret, hvad Fremskridtspartiet egentlig tænker på. Hvad skal man gøre? Hvilke tvangslove skal man vedtage, så princippet om organisationsfrihed kan blive hyldet? Det gælder jo også, når en arbejdsgiver skal ansætte en person. Hvordan kan man så finde ud af, hvorfor vedkommende ikke bliver ansat? Arbejdsgiverne har jo retten til at lede og fordele arbejdet; arbejdsgiveren kan for så vidt fyre en person af mange forskellige grunde: man kan sige, det skyldes samarbejdsvanskeligheder, man kan sige, det skyldes omlægninger i arbejdet, osv. Og ved ansættelser er det meget besværligt at finde ud af, hvad der er den reelle grund til, at vedkommende ikke blev ansat. Så hvilke tvangslove ønsker Fremskridtspartiet egentlig at konkretisere dette her med?

VS vil gå den anden vej. Vi mener faktisk, at vi i dag har for få eksklusivaftaler. Det er nemlig ikke en ret stor del af arbejdsmarkedet, der i realitetens verden har underskrevet en eksklusivaftale. Vi mener, at medlemskab af en bestemt fagforening burde være en forudsætning for at få en beskæftigelse, fordi det er fagforeningerne, der via deres arbejde har skabt de løn- og arbejdsforhold, som kommer til at gælde for alle på en arbejdsplads, og derfor burde man også holde sig inden for kollektivets rammer. Vi har ikke mange eksklusivaftaler som sagt, men vi har en lang række fag med stærke, stolte faglige traditioner, med en holdning, der siger, at arbejderne ikke vil arbejde med uorganiserede. De ved godt, at den afgørende ufrihed er afhængigheden af arbejdsgiverne, og at man

for at bekæmpe denne ufrihed må pålægge sig en mindre begrænsning af den individuelle frihed, nemlig friheden til at køre på frikort, friheden til at være blind passager. Disse arbejdere ved alt for godt, at de, hvis de lader sig splitte op, svækkes over for modparten, dvs. arbejdsgiveren, og så bliver det arbejderklassens eller lønarbejdernes samlede rettigheder og frihed, der rammes. De ved altså, at deres kår bliver forringet og deres ufrihed forøget, hvis de ikke står ubrydeligt sammen.

Inden for andre grupper har man ikke samme faglige tradition. Inden for nogle grupper er lønforholdene og arbejdsforholdene langt dårligere. Selvfølgelig er løn også et spørgsmål om udbud og efterspørgsel, men det er jo ikke helt tilfældigt, at butiksansatte i HK er endt på den jammerlige løn, de har. Det skyldes også, at man ikke har den faglige tradition, der siger, at man bør være organiseret.

Vi står nemlig ikke over for to lige parter: arbejdsgiverne besidder privatejendomsretten, produktionsmidlerne og retten til at lede og fordele arbejdet, mens lønarbejderne kun har deres arbejdskraft at sælge, og hvis den skal sælges så dyrt som muligt, må man altså lægge den sammen og stå sammen.

Når jeg har sagt det, vil jeg sige, at vi mener, der er mangt og meget, der burde demokratiseres i fagbevægelsen. Arbejderbevægelsen er traditionelt tilsluttet Socialdemokratiet; det er en gammel historie. Fra arbejderbevægelsens start opstod fagbevægelsen og partiet jo simpelt hen som to sider af samme bevægelse. Men det er gået her ligesom i andre organisationer: fagbevægelsen er efter vores mening stivnet i et apparat, som har løsevet sig mere og mere fra medlemmerne og sat apparatet højere end medlemmernes interesser. Og derfor kan man godt sige, at der i fagbevægelsens top i dag foregår en diktatorisk undertrykkelse af anderledes tænkende medlemmer – i øvrigt først og fremmest af den socialistiske venstrefløj – og at dette står i modsætning til det demokratiske grundlag, som fagbevægelsen og arbejderbevægelsen er startet på. For hvad er de kollektive rettigheder værd, hvis de skal administreres af et stivnet og antidemokratisk apparat?

Det er da også derfor, at vi har set mange tendenser til oprør inden for de sidste år. Vi